

ALFÖLDI FRISS UJSÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egy hóra 150, vidékre 2 P.
Negyedévre 450 pengő

Politikai és társadalmi napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth-utca 19 szám.
Telefonszám 170.

Szentés, 1931 október 11

Vasárnap

IV. évfolyam, 231 szám

Ecce Sacerdos Magnus!

Irtá: Dr. Palasovszky Béla.

Ime a főpap közelít, aki az isteni kegyelem nagy adományait hozza hiveinek: a hit erősségét, a reménység megnyugvását és a szeretet ékességét költöztetvén szíveikbe.

A katolikus Anyaszentegyház főpapja, Hanauer A. István dr. váci megyéspüspök városunkba érkezik, hogy ki-ossza a bérmálás szentségét az ő gyermeki hiveinek, megerősítvén őket keresztényi hitükben, hogy vértezett erőben járjanak az élet ezer és ezer veszedelmei közt és ne lássák elhalványodni sohasem a teremtő Isten képét, aki az ő isteni értelmét az emberi szívekbe és elmékbe írta. A bérmálásszentségének szolgáltatása jelképes értelmén és szentségi hatásán felül mély fogantatását bírja abban a lelki hatalomban, amit az Isten az ő magvetőire ruházott. Benne találja a hitében megerősített ember védelmét a világ gonoszságaival szemben, mely a mai világnak kaotikus erkölcsi felfordulásán valóban egyetlen menedék a kétségbeesés ellen, amikor az egész emberi élet az oroszországi szovjetpokol aláaknázottságán reszketi a holnapok jövőtlen álmát s amikor az aranybornyu körül tébolyultabban áldoz az eszeveszett pénzhőség bálványimádása, mint a legpogányabb pogány emberi korszakok sötétségén. A hit és a hit nagy

lelki erőssége az egyetlen életelője a nyomor hátán hányódó emberiség millióinak, amikor fizikai éhségével és lelkének igazságszomjuhozáásával keresi meg Istenben a mindenek felett való hatalmat, akitől egyedül remélheti szenvedéseinek megigazulását, földi boldogságának megtalálását és megtörését annak a pokoli hatalomnak, mely ártatlan népmilliók verejtékén, vérén és szenvedésén keresztül szedi az élet vámját, hogy csak nekik, az okos gaztevőknek viruljon az és csak az ő életüket borítsa fénybe s a világ káprázató ragyogásába.

A keresztény felfogás, — mely minden felekezeti elhatároláson túl Krisztus életének világontuli hatalmából veszi eredetét, Krisztus békességét, szeretetét és véráldozatos halálát állítja az emberiség elé követendő példaként, — a hit erősítésének közös harcán közös táborban kell, hogy álljon a modern pogányságnak e félelmes jelenségeivel szemben.

Egy ősi harcnak kell megújodnia a pogány világ feltámadásával szemben. A kereszties háboruk harcának, mely két egymással ellentétes világnézet tusáján is kell, hogy a hit nagy erejével vértezett és a lélek megszállásával álljon ellen egyfelől a szovjetpokol szörnyű emberveszejtő, lélekveszejtő áradatával, másfelől pedig a szélső kapitalizmus pogány pénzimádatával és emberi —

verejtéket sajtoló, emberi életet szipolyozó kérlelhetetlenségével. Meg kell találni a hit erővértézetében az utat a krisztusi élet pásztori egyszerűségéhez, a krisztusi szenvedés nagy béketüréséhez és a krisztusi ország nagy világegységéhez országhatáron, vallási és nemzeti elkülönüléseken túl, mert soha egymásra utaltabb nem volt a világ történelmi evolúcióján az emberséges életet élő ember, mint ma, amikor az embertelenség pogány törvényeit irták az isteni törvények és parancsok helyébe lelkileg megromlott, hitetlen életpusztítók.

Egy új szentháborura kell szövetkeznie az Isten törvényei alatt álló emberiségnek, a krisztusi szocializmus harcáért kell zászlót bontani s az emberi szenvedés felülmulhatatlan krisztusi példaadásával kell sikra szállni a Molochimádat gyilkos hatalmával, rémségeivel szemben. Nagyon kell a lélek erőssége e harcban, nagyon kell a hit vértettsége és nagyon kell az erősítő, akik isteni küldetésük hatalmával adják a léleknek azt az erősséget, mely felemelve őket a por alázottságából, az igazi élet magasságaira elviszi. Nem szabad elválasztódnia a papnak a paptól, keresztény hívőnek a keresztény hívőtől, amikor e kegyelemnek a lelkébe való áradását látja, de egyesülnie kell a keresztény örömben, melynek forrása mégiscsak Krisztustól ered,

Krisztusban él és Krisztusból fogan, akinek utjait minden keresztény felekezet hívei — egyaránt követik.

Fel kell támadnia Krisztus országának az emberi élet harcokon, küzdelmeken és dűlásokon megosztott barázdáiból, el kell áradnia Krisztus szellemének minden lélek fogantatásán és gyökeret kell vernie Krisztus békéjének — minden meddő harcon és — minden emberveszejtő halálos küzdelmeken felül, mert az ut, az élet és igazság megváltásul adatott nekünk az ő keresztthalála és a keresztényi türelem példaadásával — szolgáló minden szenvedése. Krisztus követése az igaz élet követése s a lelkileg — megerősödötteket semmi földi hatalom nem távolíthatja el az ő követésének utjaitól. Főpap jön házaink közé, aki az isteni kegyelem nagy adományait hozza hiveinek: a hit erősségét, a reménység megnyugvását és a szeretet ékességét költöztetvén szíveikbe. Fogadjátok szeretettel őt és örvendezzen a lelketek az igaz emberek igaz örömeivel és a krisztusi szeretet békességének együttérzésével.

Tíz napig marad Budapestén a Népszövetség delegációja

A Népszövetség pénzügyi bizottságának kiküldöttei már napok óta Budapestén tartózkodnak és, miután ma már a cseh delegátus is megérkezik, megkezdődik a bizottság együttes munkája. A bizottság tag-

Emberek az erdőn

Irtá P. J.

A vesztői udvarházban névnapokat ültek, Zudor Menyhért hitestársának, a szépséges szép Anna asszonynak volt a nevenapja. Gyalakutáról, Somkerékről erre az alkalomra egész kocsitábor vonult a vesztői kis kastélyba. A hidasi keresztutnál találkozott a két falu vendégnépének kocsisora és ettől fogva vidám asszonyi sikoltozások, hangos diskurzusok között porzott végig a megsokasodott kocsitábor a napfényes országúton. Az utmenti poros fák tikkadt ágairól ijedten rebbentek tova a madarak a riasztó lármára.

Hajhó ha! — ne váglassz úgy ö-

csém — kiáltott az öreg Székly Tamás egy angol sisakos fiatalember után, a ki gíggjével vihar módjára száguldozott el az öreg rozsgoa kocsija mellett.

Szép asszonyt rabolok, bátyám kiáltott vissza a gavallér. — A feleségedet viszem.

Székly Tamás tréfásan harsogta utánuk:

Szerencsés utat!

Egy másik kocsi repült el a következő pillanatban az öreg mellett. Amolyan parasztkocsi a formájára nézve, de ur számára készült, rózsafából, a vendégoldalról a sárhányójáig.

Ej, ej Gimoth Gáspár — békétlenkedett Székly Tamás a kocsiján, — hát te is megbolondultál,

fiam? Ne siess ely rohanvást, hagyd azt a bolondoknak. Gimoth Gáspár, a rózsafából készült parasztkocsi tulajdonosa már csak a porfelhőköl kiáltott vissza:

— Bolond vagyok, bátyám, igaz van.

Székly Tamás mérgesen dohogott: — Megbokrosodtak ma tisztára ezek az emberek.

A vesztői udvarház oszlopos kapuján egyszerre fordult be aztán a két kocsi. Az angolsisakos gavallér: Ugody Zoltáné és a Gimolh Gáspáré.

A háziasszony örvendezve sietett a vendégei elé és össze-vissza csókolta a kipirult arcú Székly Tamásné.

— Hát hol van az urad, lelkem?

Ugody Zoltán vágott vissza hetykén:

— Azok majd egy óra múlva érkeznek! Gimoth Gáspár halgattott. Kézcsokkal üdvözöletet a háziasszonyt és Székly Tamásné nézte fürkéző szemmel. Ettől a nézéstől az amugy is kipirult szép asszony lángvörös színt váltott és kellemetlenül fordult a veranda felé.

— Megyek, édes Anna, hogy rendbe hozzam kissé magamat. A két asszony besietett az udvarházba. Az urak magukra maradtak.

Idegesen néztek egymásra s Ugody gunyosan nevetett.

— Kifáradtak a lovaidd Gáspár. Kár volt a versenyért.

jai, Suvich, Tyler, Heddung, Charles Rist és Horbny delegátusok tegnap látogatást tettek Károlyi Gyula gróf miniszterelnökénél, majd később megjelentek a külügyminisztériumban, ahol Walkó Lajos külügyminiszterrel tanácskoztak. Walkó Lajos már régóta ismeri a népszövetségi bizottság több tagját, akikkel Genfben és másutt már volt alkalma tárgyalni. Több, mint félórát tartott tanácskoztak a külügyminiszterrel a delegátusok, akik a pénzügyminisztérium

épületében lévő hivatali helyiségükben végzik munkájukat. A bizottság amellyel együtt dolgozik Lovedey, a Népszövetség pénzügyi osztályának vezetője is, előreláthatólag tíz napig marad Budapesten. Ezalatt az idő alatt elvégzik a tájékozódás munkáját és a gazdasági élet minden vonatkozásában beható információkat szereznek ahhoz a jelentésükhöz, amelyet a magyar kérdésben fognak a Népszövetség elé terjeszteni.

A gazdasági élet bajai az egységspárt értekezlete előtt

Az egységspárt elnöki tanácsa értekezletén a pártélet fellendítése és a párt egységének fokozottabb biztosítása céljából teendő intézkedéseket tárgyalják. Ezután a párt Pesthy Pál pártelnök elnökletével ülést tartott, amelyen Károlyi Gyula gróf miniszterelnök is részt vett.

Napirend előtt Korniss Gyula rámutat arra, hogy a sajtóban olyan hírek terjedtek el, mintha a képviselők között olyan csoportosulás történt volna, mely a párt egységét akarja megbontani. Ez rosszindulatú híresztelés, miután a képviselőknek inkább az a kívánságuk, hogy minél szorosabb lelki egység és vélemény közösség alakuljon ki a párt tagjai között.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök megállapította, hogy a párt egység támogatására van szükség, hogy az országot a kormány nehéz helyzetéből ki tudja vezetni.

Pesthy Pál indítványozta, hogy a párt a jövőben minden csütörtökön tartson értekezletet.

Bessenyei Zénó felszólalása után Erdélyi Aladár azt fejtegette, hogy azokban az vállalkozásokban, amelyeknek az állam a tulajdonosa, vagy amelyekben a részvények egy része az állam birtokában van, ne lehessenek magasabb fizetések, mint aminőket a hasonló beosztású állami tisztviselők élveznek.

A továbbiakban birtokpolitikai kérdésekkel foglalkoztak, valamint a helyi érdekű vasutak megváltásával, a kisüsti kérdésével, a szén és cemetkérés problémájával, végül a kisiparosság súlyos helyzetével.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszolt a felszólalásra és kifejtette, hogy mindazoknál a vállalatoknál, amelyekben az állam érdekelve van, revízió alá fogja venni az összes fizetéseket. Ezzel a törvényjavaslat tervezettel a legutóbbi minisztertanács már foglalkozott. A többi kérdésekre is adott választ, amelynek tudomásul vételét kérte.

A megyéspüspök szentesi tartózkodásának vasárnapi programja

Zászlódsz, diadalkapu és a hivek ezreinek serege fogadta ma délután a megyéspüspököt, dr Hannauer Á. Istvánt.

A fogadtatás után a püspök a plébániára szállt, ahol Miskolc Jenő pápai kamarás vendége.

A püspök szentesi tartózkodásának vasárnapi programja a következő:

Reggel háromnegyed 9 órakor vonul át a püspök a templomon és 9 órakor püspöki misét mond, utána predikál.

Predikáció után kezdődik a bérmálás idejére a templomban csak a bérmálkozók és a bérmászülők maradnak, hogy férőhely több legyen, a megbérmáltak a templom-

ból a püspök távozása előtt el nem távoznak.

Bérmálás után 12 órakor fogadják a püspök a küldöttségek tisztelgését melyet Dr Csörgő Károly Csongrád vármegye alispánja vezet.

1 órakor dr Miskolc Jenő pápai kamarás a püspök tiszteletére ebédet ad, melyen meghívottak jelennek meg.

Három órakor az egyházfjelelem a fővárosba utazik, hogy a már megkezdődött országos katolikus gyűléseken részt vegyen.

Jól jár, ha Piti Pál ingatlan irodába megy, mely jól vesz és jól elad, Szentes Kossuth u. 16. Örizzük meg a zug ügynököktől.

— Sose bánd te azt, fiam! Valami kicsinylés, megvetés volt kiérzhető ebből a fiam szóból. Ugody Zoltán dühösen kapott a szóba:

— Pedig látod én asszonyt is röpítettem, édes Gáspár. Még pedig fogas egy asszonyt.

— Az meg éppen a Széky Tamás dolga, — felelte vissza Gimóth Gáspár ridegen.

Az országuton nagy porfelhő kavargott. Közeledtek a vendégek. Néhány perc alatt aztán tele lett a vesztői udvar vendégekkel. Az asszonyok ölelkeztek, csókolóztak, a férfiak paroláztak. Széky Tamás érkezett utolsónak. A vendégek hamarosan leverték magukról az uti port. A verandán gyülekeztek és hangos lett a ház a lármájukkal.

Egy kissé korán volt még a lakomához. A háziasszony se készült el még a sok ezer jóval, a pinczében sem huzták még le mind a bort.

— És repültek az ideák.

— Játszunk kézenverősdit!

— mondták kacagva a fiatalok.

— Ejh, kártyázzunk! — zúgták az öregek.

Ugody Zoltán közbeszólt:

— Gyerünk az erdőbe!

Ah, az erdő! Ez a szó mintha az egész társaságot fölvilványozta volna. Ott a vesztői udvarház mögött lankás hegyoldalon feküdt az erdő. A lélegzését ide lehetett érezni.

— Igen, barangoljunk egyet az erdőben!

Az öregek makrancoskodtak:

— Mi majd kártyázzunk.

Hölgyem! Pesten ez így szokás? -- szólt a szabósegéd, majd a hölgy táncosa, egy mindszei orvos kétszer hatalmasan pofonvágta

Nem sikerült békességet teremteni a mai tárgyaláson

Még mostanában nem volt olyan zsufolt a járásbíró folyosója, mint ma délelőtt, amikor dr Szabó büntetőbíró egy igen érdekes tettelegessétsérséti ügyet tárgyalt, amelynek kellős közepében vádlóként dr Korom Ernő mindszei orvos állott, akit azért kért megbüntetni Kovács József ácsmester, strandfürdő kabintulajdonos, továbbá Tormási József szabósegéd, mert az orvos az előbbi június hó közepén a mindszei strandon egyszer, míg az utóbbit augusztus 9-én az Apró-féle vendéglőben megtartott jótékony célú táncmulatságon kétszer pofon vágta.

Mindkét ügynek különben a következők az előzményei — a vádirat szerint.

Az orvos nyáron állandóan kijárt a tiszai strandfürdőre és ott használta Kovács József ácsmester kabinját, tornaszereit, amelyet Kovács egy ideig minden további szó nélkül türt, majd később, mikor megsokalta már a dolgot, — amint mondja — figyelmeztette az orvost, hogy tartózkodjék távol az ő eszközeitől, mert azt csak rongálja és nem fizet érte semmit.

Ez a figyelmeztetés a lehető legnagyobb nyilvánosság előtt történt és ez a közülmény a különben heves vérmérsékletű fiatal orvost annyira kihozta a sodrából, hogy ott a helyszínen nyomban arcul ütötte az ötven év körül járó ácsmestert.

Annakidején lovagiasan akarták elintézni az ügyet, próbálkoztak bocsánatkéréssel flastromot ragasztani az ácsmesterre, azonban az orvos elzárkózott a lovagias elégtételadástól.

Másfél hónapra rá augusztus 9-én a mindszei Apró-féle vendéglőben jótékony célú táncmulatságot rendeztek, amelyen állítólag Mindszei társadalmi osztályokra való tekintet nélkül megjelent.

Megjelent itt ezen a mulatságon az orvos is, aki részt vett a táncban s a táncosa egy pesti leány volt. Állandóan együtt táncoltak s e közben történt, hogy Tormási László szabósegéd szintén táncolni akart a leánnyal, aki már azelőtt többeket kikoszarozott, azonban ő a

szabósegéd odafordult barátaihoz és a következőket mondotta állítólag:

— Várjanak kérem, majd most én kérem el önagyságát, nem tudom engem kikoszaroz-e?

A következő pillanatban már megállt a szabósegéd az orvos és táncosa mellett és átakarta venni a hölgyet, az azonban kitérő választ adott, mire a szabósegéd meghajította magát és a következő kijelentést tette:

— Hölgyem, Pesten ez így szokás?

Valószínű, hogy ezt a kijelentést félre értette az orvos és táncosának inzultálásául vette, amelyért nyomban elégtételt vett ott benn a bálteremben azáltal, hogy a szabósegédet egyszer jobbról, egyszer pedig balról pofoncsördítette.

Nagyon nehéz volt a helyzet, a tanuvalomásokból azért tisztázódott minden körülmény, különösen azért is, mert az orvos elismerte, hogy úgy Kovácsot, mint pedig Tormásit felpofozta, azonban azzal védekezett, hogy mélyen megsértettek

Tudományos MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap három előadás. Délután 4, este negyed 7 és fél 9 órakor

Mindent lehengerlő UFA-műsor! Ha sok a gondja, adóssága van, házbérét nem tudja kifizetni, bufelejtőnek nézze meg

Harry Liedtke
Maria Paudler
Hans Junkermann
remek vigjátékát, a:

Korvett kapitány

DUMAS SÁNDOR
híres regénye:

A királynő nyakéke

Főszerepben: Diana Karenne.

— Helyes, helyes! — kiabáltak a fiatalok és már rohantak is volna az erdőbe. Ugody Z-nak azonban még támadt egy ideája.

— Az urak kérjenek fegyvert a házigazdától. Az illúzió kedvéért. Az eszmét elfogadták.

— És megindultak. Széky Tamásné kacagva sietett előre. Ő meg Ugody Zoltán vezették a társaságot.

Az erdő közel volt Megkerülték az udvarházat és már ott törtettek a hegyoldalra. Gimóth Gáspár rosszkedvűen ment utánuk. Nem szerette a hiábavaló bolondságokat, de balsejtelmek gyötörték és valami lázas vágy velük sodorta őt is.

Bolondja volt Széky Tamásné. Szerette ezt az örökké vidám léha asszonyt, aki pedig ugylát-

szik nem sokat törődik vele. Gimóth Gáspárnak szívébe kapott a fájdalom. Komony, higgadt, józan ember volt és tisztán látta, hogy az asszonynál semmire sem sem számíthat. Pedig már annyira volt, hogy a lelkiismeretével is beszámolt. Széky Tamás derék ember, de végre is a dolog egyre megy. Ez az asszony nem arra született, hogy hü maradjon az urához.

De hiába, mégis hiába! Ha rossz lesz ez az asszony, nem ő miatt lesz az. Pedig neki üdvössége volna a rosszassága.

Vadul sietett előre. Széky Tamásné és Ugody Zoltán már elnyelte az erdő. Gimóthnak nagyot dobbant a szíve.

Ah, már eltűntek! Tehát igaz a gyanuja, a kínos sejtelmek, ez

érezte m
a strand
szégyeni
táncosnő

A bírő
percekre
azonban
tak seho
ugy Kov
ték, hog
natot to
orvos ne
dr Well
dotta a
fejtegett
zete a b
gens em
hoznia.
— nem
manizm
za fél M
jegyezte

A

A sze
si közg
takarék
vő év
men ki
autóját
Ugya
véd is

Ér

szakab
nagyér
árak.

Azt

A le
tületi
évi kö
a köz
Feren
Albert
ma de
nappa
A
hog
mond
zetet
lére
ségve
lők k
törtét
tagok
módj

az ü
fogja
Lázo
tetet
A
Vida
dült
jéber
pogt
széta
a m
biza
egy
mei
Szín
A
tudo
dült
mi
vola
meg
az

ás? --
nölgy
s két-
gta

gyaláson

barátaihoz és
tta állítólag:
majd most
át, nem tu-
e?

matban már
az orvos - és
sarta venni a
ítérő választ
éd meghaj-
kező kijelen-

ez így szo-

a kijelentést
s táncosának
helyért nyom-
benn a bál-
a szabóse-
egyszer pe-
ette.

helyzet, a
t tisztázódott
önösen azért
merte, hogy
dig Tormásit
zal védeke-
egséértettek

OS
NHÁZ

előadás.
yed 7 és

UFA-mü-
a, adóssá-
n tudja ki-
nézze meg

dtke
ler
nann

ett
ny

DOR

ynő
ke

Karenne.

s vele. Gi-
ébe kapott
higgadt, jó-
ztán látta,
mmire sem
nár annyira
eretével is
más derék
dolog egyre
nem arra
radjon az

Ha rossz
m ő miat-
üdvössége

Széky Ta-
ant már el-
nak nagyot

ehát igaz-
telme, ez

érezte magát az első esetben azért, a strandfürdős nyilvánosan megszégyenítette, másodszer pedig, hogy táncosnőjét sérelem érte.

A bíróság próbálta még az utolsó percekben is kibékíteni a feleket, azonban egy kívánságot nem tudtak sehogy sem áthidalni, ugyanis úgy Kovács, mint Tormási azt kérték, hogy hírlapilag kérjen bocsánatot tőlük az orvos. Ebbe pedig az orvos nem ment bele, így azután dr Wellisch István ügyvéd, elmondta a vádbeszédét, amelyben azt fejtegette, hogy mily nehéz a helyzete a bíróságnak, amikor intelligens emberrel szemben kell ítéletet hoznia. Egy orvosnak — mondotta — nem az a hivatása, hogy a humanizmus félrehajtásával felpofozza fél Mindszentet, lehet esetleg — jegyezte meg irónikusan — hogy

valószínűleg az orvos ur úgy vélekedett, hogy mint orvos nyomban elsősegélyt nyújt a felpofozottak.

A védelem a heves vérmérséklettel védekezett és kérte a becsület védelméről szóló törvény egyik szakaszának alkalmazását, amely kimondja, hogy a nő megsértéséért elégtételt vevő férfi lehetőleg mentesüljön a büntetés alól.

Ismételt felszólítás után sem békültek a felek, így tehát a bíró kihirdette az ítéletet, mely szerint dr Korom Erő orvosot két esetben elkövetett tetteleges becsületsértés vétsége miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte el azzal, hogy az ítélet teljes terjedelmében közzé kell tenni a Mindszenti Hírlapban.

A felek valamennyien megnyugodtak az ítéletben, így az tehát jogerős.

A locsolóautó tervbevett leállítását is megfélebbezték

A szeptember 28-án tartott városi közgyűlésen elhatározták, hogy takarékosági szempontokból a jövő év január elsejétől kezdve üzem kívül helyezik a város locsolóautóját.

Ugyancsak dr Csák Gyula ügyvéd is felebbezést adott be és hi-

vatkozva az el nem mulasztható közegészségügyi követelményekre, kérte a határozat hatályon kívül helyezését, kellő indoklással.

Csak helyeselni tudjuk a fellebbező eljárást, mert az öntözőautó a városnak feltétlen szüksége van.

Értesitem a nagyérdemű közönséget hogy a **Kaszinó nyilvános vendéglőjében** a nap bármely szakában **meleg és hideg ételek és kitűnő italok** állnak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. — Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak. — Abonenseket előjegyzek. — Szíves pártfogást kér
Pánczél Ferencné
a Casinó vendéglőse

Megfélebbezték a jövő évi költségvetést megállapító városi közgyűlési határozatot

Azt sérelmezik, hogy a költségvetést nem nyomatták ki és nem tették közzemlére

A legutóbbi városi képviselőtestületi ülés állapította meg a jövő évi költségvetést, a határozat ellen a közgyűlés tagjai és pedig Szőke Ferenc, Kádár Sándor, Ambrus Albert, Vajda Imre és Buzi Sándor ma délelőtt — tehát elkészen egy nappal — felebbezést adtak be.

A felebbezők azzal érvelnek, hogy bár a községi törvény kimondja, hogy a költségvetéstervezet előzetesen 15 napra közzemlére kell kitenni, továbbá a költségvetés egy példányát a képviselők között ki kell osztani, ez nem történt meg, így tehát a közgyűlési tagok 90 százaléka nem állott módjában a költségvetéstervezettel

behatóan foglalkozni, sőt a közgyűlésen se ismertették az adatokat, csupán csak azt terjesztették elő, hogy mely tételknél van eltérés, a polgármester és a takarékosági bizottság javaslata között.

Azt kérik a fellebbezők, hogy a vármegye semmisítse meg a meghozott határozatot s utasítsa a polgármestert, hogy a költségvetést sokszorosítsa és osztassa ki a képviselőtestület tagjai közt.

A felebbezést felterjesztik a vármegyei közgyűléshez, amely dönt annak sorsa felett.

Két padolt szoba, konyha kamarából álló udvari lakás kiadó értekezni lehet Harucker u. 31. szám. 2401.

az üres, léha, köznapi gavallér fogja rabjává tenni ezt az asszonyt. Lázongott a vére, rohanást törtétt előre.

A társaság már az erdőt járta. Vidám lármájuk riasztóan csendült fel a méltóságos erdő csendjében, a galyak zörögtek — ropogtak a lábuk alatt. A kirándulók szétszóródtak. Gimóth még látta, a mint Székyné és Ugody Zoltán bizalmasan összehajolva mennek egymás mellett, aztán eltűntek szem elől. Vad kétségek ütétek előre. Szinte hajszolta őket.

A sűrű fák miatt azonban nem tudott boldogulni; csak itt-ott csendült fel holmi kacagás és valami erősebb férfi szó, de nem ők voltak. A féltékenység majdnem megőrijtette. Már jó mélyen járta az erdőt. Nem értette a dolgot,

merre tűnhettek el?

Egyszer aztán megriadva állott meg. Főnt, magasan fölötte egy mohos sziklaellen észrevette a férfit. Mosolygó arccal állott az ott és fürkésző szemmel nézte az erdőt. Az asszony nem volt mellette.

Gimóth Gáspár elfulladtan bámult erre a mosolygó arcra, a kihívó, üres, fürkésző szemekre. Talán éppen az asszonyt keresi. Bizonyára elvesztette. És Gimóth Gáspárnak fejébe tólt a vére.

Ott a méltóságos és félelmetes erdő magányában, ahogy rátalált a férfira, akit lázasan üzött, hajszolt, úgy érezte, mintha vadra akadt volna. A kergetett utálatos vadra, mely ime a puska csöve elé került végre. Gimóth Gáspár megreszketett. Körülötte

A takarékosági bizottság és a közgyűlés tulolt a célon, — írja dr Csák Gyula

A főügyészi állás leminősítése ügyében beadott fellebbezésében

Amint tudjuk, a legutóbbi városi közgyűlés a takarékosági bizottság javaslata alapján oly értelmű határozatot hozott, hogy a városi tisztifőügyészi állást megüresedés esetén átszervezik egy fizetési osztállyal alacsonyabb ügyészi állássá.

Annakidején a közgyűlésen dr Purjesz János tisztifőügyész védelmezte meg a hivatalos álláspontot, amely szerint nem áll egyáltalában érdekében a városnak most oly értelmű határozatot hozni, hogy átszervezi a főügyészi állást, de különben sincs semmi szükség és nem is indokolt az ilyen határozat, mert azért a munkáért, amit a tisztifőügyésznek kell elvégeznie, a főügyészi állás után jeleng adott fizetés nem megfelelő.

Hiábavaló volt dr. Purjesz János érvelése, a képviselőtestület szótöbbséggel hozott határozatával fogadta el a takarékosági bizottság javaslatát.

Ma délelőtt érkezett be az iktató hivatalba dr. Csák Gyula ügyvéd fellebbezése, amelyben azt írja, hogy a takarékosági bizottság, de a képviselőtestület is tulolt a célon, mert határozatának meghozatalával nem tudott érvényre juttatni

egy filléryi takarékoságot sem.

A fellebbező szerint a takarékosági bizottságnak az volt a feladata, hogy a költségvetési egyensúly helyreállítása céljából faragja le a kiadásokat és gondoskodjék, hogy a város bevételei emelkedjenek és arra egyáltalában nem volt utasítása, hogy bármiféle állást megszüntessen.

Csák Gyula dr terjedelmes fellebbezési iratában visszapillantást tesz arra is, hogy mennyit kell tanulni egy embernek, amíg végre a kezéhez kapja az ügyvédi diplomát, kifejti, hogy mivel tervbe van véve, hogy a jövőben eltöltjék a városi ügyészeket a magánmunkáktól, abban az esetben az elvégzett dologgal nem áll arányban a havi 200 pengős fizetés.

A városi főügyész ugyszólván majdnem minden ügydarabot átkeil hogy tekintsen, jogi véleményeket adjon, amely véleményekért és következményeiért felelősséggel tartozik.

Igen érdekes jogász megvilágításu a fellebbezés, amelynek valószínűleg helyet fog adni a felettes hivatali hatóság.

Félholtra vert három kisteleki legény egy rendőrt

Március elején egy kisteleki mérsáros feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki üzletéből nagy mennyiségű szalonnát, zsírt és husneműt vitt el. A nyomozást Bartucz János államrendőr folytatta le, aki több súlyosan terhelt adatot gyűjtött össze Vigh István, Zelei István és Zelei András ellen.

A három gyanúsítottat a rendőr vallatásra fogta, azonban a legények tagadtak. Amikor a kisteleki rendőrség szabadlábra helyezte a három legényt, bosszút forraltak Bartucz János ellen és elhatározták, hogy megtámadják és megverik.

Heteken keresztül lesték Bartucz Jánost, akivel végre is március 29-én, este 9 óra tájban összetalálkoztak.

A három legény egy utcasarok mellett húzódtott meg amikor a rendőrt megpillantották és mikor a rendőr odaért, előugrottak, egyikük hátulról lefogta, a másik kettő pedig csukott bicskával addig ütötte,

amíg a rendőr eszméletlenül össze nem esett. A három fmerénylő ezután elmenekült. A tettesek rövidesen kézrekerültek és bevallották, hogy a rendőrt bosszúból támadták meg.

A szegedi törvényszéken Apczy Ernő dr egyesbíró tárgyalta a három kisteleki legény ügyét, akiket a szegedi ügyészség hatósági közeg elleni erőszak és súlyos testisértés büntetével vádolt.

A pénteki tárgyaláson kiderült, hogy mind a három kisteleki legény többször volt már büntetve. Bevallották, hogy megtámadták a rendőrt és védekezésül azt hozták fel, hogy a rendőr, amikor vallatta őket gombomba volt velük szemben. Apczy Ernő dr egyesbíró Szarvas János dr. kir. ügyész vádbeszéde után Vigh Istvánt és Zelei Istvánt 4-4 hónapi fogházra, Zelei Andrást pedig 3 hónapi fogházra ítélte el.

Az ügyész az ítélet súlyosbitásáért jelentett be fellebbezést.

Tamásné.

— Mindent láttam! — suttopta lázasan a nő.

A férfi érthetetlenül bámult rá. Az asszony fölvetta a fegyvert a földről és elhajította.

— Semmi se történt — mondta újra rekedten az asszony. — Ugody sértetlen.

A férfi sóhajtott. Mintha valami lázas álom szakadt volna föl kebléről.

Az asszony megragadta a karját. Perzselt, égetett a hangja, amikor kérdezte:

— Ügy-e értem tette?

— Igen! — felelte a férfi gépiesen. Diadalmasan lobbant föl erre az asszony tekintete, odahajolt a férfi föléhez és forrón tördelte...

— Imádlak, édes...

olyan relytőjelesen morajlott az erdő, a fák közül nehéz, fojtó levegő csapott ki. Megrándult a karja.

És a következő pillanatban lövés dördült el az erdőn. Mély, riasztó csattanás. És utána hszszu, panaszos visszhang, amely mintha a fák öléből rebtent volna ki.

Gimóth Gáspár megriadva tántorodott vissza. Nem látott senkit és semmit, csupán csak egy rémséges tudat rázta meg a lelkét. Gyilkos lett. Megrendült; a fejéhez kapott és aztán ráillesztette a fegyver csövét homlokára.

És ekkor rémséges sikoltás tört föl mögötte. A fegyver kihullott reszkető kezéből. Gimóth Gáspár fáradtan nézett maga köré. Ott állott mellette Széky

Egymilliárd dollárra egészítik ki a Hoover-alapot

Az 500 millió dollár tőkével megalkult hitelszervezet megszervezése tegnap este befejeződött. Az új területet ma jegyzi be Delawareban „National Credit Corporation” elnevezés alatt.

A Reuter iroda washingtoni jelentése szerint Bingham szenátor — aki résztvett a Fehér házban kedden este megtartott értekezleten, — kijelentette, hogy az értekezleten résztvevő politikusok közül csak — ketten vagy hárman foglaltak állást a Hoover féle moratórium meghosszabbítása ellen, míg a többiek fenntartották állásfoglalásukat mindaddig, ameddig áttekinthető képet nem nyernek arról, hogy milyen intézkedések szükségesek a moratórium meghosszabbításának előfeltételeként. Hoover elnök az érte-

kezleten résztvevő politikusokkal nem közölt semmiféle pontosan — körvonalozott tervet és a moratórium meghosszabbításának idejére sem tett javaslatot. Bingham szenátor végül annak a véleményének adott kifejezést, hogy ha Európa is hajlandó engedményeket tenni, a kongresszus minden bizonyára megfogja szavazni a moratórium meghosszabbítását.

A Morning Post washingtoni tudósítójának jelentése szerint Garner képviselő, aki ugyancsak résztvett a fehérházi értekezleten, kijelentette, hogy a harminckét szenátor és képviselő közül egyedül Bingham volt az, aki a moratórium meghosszabbítása mellett foglalt állást.

Török-magyar történelmi közösség

A magyar nemzet történelme, a hősi önfeláldozás apoteozisának Carmen Lugubreja mellett, a nemes szívósság megnyilvánulásain át, a vérrózsák nagy tengerén keresztül vezetett a trianoni gyászhoz, amely úgy jutott osztályrészünkül, mint az oltár-lépcsőjén áldozó és imádkozó embernek a kegyelmi tördőfés. Történelmünk, véráldozatos korszaka közös volt a fajtestvér török nemzet történelmével. Csak hogy amíg mi, maroknyi nép, szembefordultunk török testvéreink harci áradatával, amely keletről jöve a nyugat kultúráját akarta hatalmas alá gyürni; addig ők, a török néptenger bőségesen onthatta vérének a nagy muzulmán népesalád akkori ideálaiért.

Igy fonódott egybe, ádáz küzdelmet folytatva, a közös törzsből kifarjadt két nemzet. S a kiomló vért, testvér ontotta fajtestvér testéből; az egyik az akkori muzulmán ideálokért, a másik ezer éves küldetésért és a nyugati népek kulturájáért. Ez volt a történelmi múlt, a történelmi közösség, hogy azután az európai népek nagy családjának elhelyezkedése és lehiggadása után, a testvérek felfigyeljenek a véres történelmi multra s magukbaszállva keresik egymás kezét, egymás szívét, hogy az egymásra talált két testvér szeretetével, egymás keblére boruljanak. Még volt egy fellebbanás a véres multnak, a világháború, de akkor már egymást támogatva, véreze harcoltunk egymás oldalán, hogy Európa nagy leszámolásánál ott legyünk azok között, akik fölött — ítélkeznek! Az ítélet, mindketőnk részére igazságtalan volt, de amíg Európa közepén kénytelenek voltunk elszenvadni a sujtó igaz-

ságtalanság bántó kezét, addig török testvéreink, a távol kelet erejében rejlő helyzeti energia előnye alapján, szembelyezkedtek a gyűlölködés parancsszavával s a páris-környéki békék rendelkezéseit szétéve, visszaadták azoknak, akik a páris-környéki békéket a gyászos történelem törvénykönyvébe akarták egyoldalulag beiktatni.

Az egymásra talált két testvér-nemzet jövőd életét és jövőd célkitűzéseit megpecsételte az a testvéries barátsági-szerződés, amelyet az új főváros épülő falai között kötött meg a két nemzet két vezére: Kemál pasa és Bethlen István! Az új főváros, új falai közül, egy új török történelem indul el útjára s mi magyarok boldogok lehetünk, ha a török testvérek új történelmének acéllal pántozott remekművének, mint testvéri munkatársak érzelmi közösségben összeszerveződnek.

Az új török történelem, testvéri társaságunkban indult el európai bemutatkozó útjára s a magyar népet jóleső érzés töltötte el, hogy a török történelemnek egyik főállomása lett az a Budapest, ahol a visszasíró mult történelme másfél századig élte életét.

Ha valahol, úgy Magyarországon nem tűnt el nyomtalanul a történelmi múlt, a török történelem em-

Heremag

tisztítást megkezdte a legmodernebbül e célra felszerelt **Selectoral Nyiri G. Károly Simonyi u 12** Ugyanitt tisztított heremag eladó

Uj cukrászda!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy modernül berendezett cukrászdámat

Nagy Ferenc utca 1 sz. alatt megnyitottam,

ahol a legkényesebb igényeket is kielégő, legkiválóbb minőségű cukrászsüteményeimmel állok a n. é. közönség rendelkezésére. Szíves pártfogást kér

Vári Ferenc
cukrász

léke, mert a muzulmán világ egyik gyönyörűsége épülete, a Gül Baba temploma és sirja és virágos kertje ott áll még keleti pompájában, Budán . . .

A muzulmán keletet a nyugattal összekötő török-szentsír nemcsak a visszajáró mult emléke, de a népek nagy családi érintkezéseinek, örök zarándokhelye marad.

Mi, ennek a látható, való tény jelentős és a török-magyar történelmi közösségről tanuskodó budai emlékeknek, Gül-Baba sirjának országából köszöntjük a Magyarországra

érkező török államférfiakat. A testvér magyar nép, a török testvér vallási szertartása szerint, kelet felé fordul és tuláradó örömmel, testvéri érzéstől csordultig telített szívvel várja és fogadja a testvérektől jövő, testvérekhez érkező — testvéreket s ha lehet közös vágyunk, mint ahogy a közös vágy lobogva lángol lelkünkben, úgy az a közös vágy csak az lehet, hogy a vérzivataros történelmi mult után virradjon reánk és török testvéreinkre — boldogabb jövőd . . .

Pénzügyi helyzetünk körültekintő kritikája

Irta Vákár P. Arthur dr. m. kir. kormányfőtanácsos, v. miniszteri biztos

Teleszky János volt pénzügyminiszter ur az újságoknak adott exposéjában szembefordult a Bethlen-kormány pénzgazdálkodásával s nyilatkozata rendjén azt a megállapítást tette, hogy a Bethlen István-kormány „lehetetlen helyzetben adta át az államháztartást a Károlyi-kormányának.” Teleszky János v. pénzügyminiszternek az a vizsgáló szava, hogy a pénzügyi helyzet — bár — igen súlyos, de nem kétségbeesítő. Mindenesetre jólesik a magyar társadalomnak, de valahogy úgy vagyunk a kettős nyilatkozattal, hogy ellenségeink szívesen furják faragják „az ország lehetetlen helyzetét” de egyre kevesebb azok száma, akik a Teleszky János volt pénzügyminiszter ur nyilatkozatának vizsgáló részét kellőképpen értékelik. A magyar közvélemény élénken követelte azt, hogy az ország pénzügyi helyzetét világítsák meg, Teleszky János fejtegetése, sok vonatkozásban nyújtott felvilágosítást, azonban nagyon sok vonatkozást homályban hagyott.

Mindenek előtt szükséges annak a ténynek megállapítása, hogy Teleszky János — úgy is mint a Pénzügyi Tanács elnöke; úgy is, mint a Kereskedelmi Bank alelnöke; úgy is mint törvényhozó, de úgy is, mint a gyakorlati pénzgazdálkodás tudományának egyik illusztris művelője, állandóan tájékozódva volt azokról a belföldi és külföldi pénzügyi helyzetekről, amelyekből az állami beruházások történetek. De még azt is megelőzőleg mint háborus pénzügyminiszternek még arról is tudomása volt, hogy az ország területén, kormányhatóságilag el voltak tiltva az olyan beruházások, amelyek nem elsősorban hadicélokot szolgáltak. Nem vitatjuk ennek a rendelkezésnek káros voltát, de állítjuk, hogy a nehézményelt 360 millió függőadósság, jórészt ebből az időből deriváló gazdasági leromlás feljavítására fordított.

A 360 millió függőkölesönnek egyharmad részét teszi ki az az összeg, amelyet a Bethlen-kormány utépítésre, MÁV beruházásra, lakásszaporításra s több olyan munka alkalom kihasználására fordított. amelyek azért váltak elodázhatatlannul sürgősekké, mert Teleszky János volt pénzügyminiszter ur minden olyan beruházást feleslegesnek és megengedhetetlennek deklarált, amely nem állott szoros kapcsolatban az akkori háborus gazdálkodással. Ha tehát az eredetere akarunk visszamenni, hogy kik, minő körülmények között hagyták „lehetetlen helyzetben” utódaikra az államháztartást, úgy a dolgok folyamának történelmi rendjétől eltekinteni nem lehet.

A 360 millió függőkölesönnek egyharmadrésze a különböző gazdasági és termelő ágak helyzetének feljavítására fordított s e helyen utalnunk kell az export hitel céljaira igénybevett 10 millió dolláros kölesőre s a cca 35—40 millió pengőt kitevő nyersanyagbeszerzésre és kisipari hitelre fordított összegre, amely összegnek a gaz-

dasági életbe való fokozatos bevonását, a termelés rendje követelte. A 360 millió függőkölesönnek utolsó egyharmadrésze a szociális szükségletek fedezésére és intézmények létesítésére fordított, amely investícióknak percentuális szükségességét vitatni lehet, de ezeket a beruházásokat a romlás alanyaiként feltüntetni nem lehet.

Aki olyan rigorozitással állapítja meg a bajok kufforrását (oly „drasztikus” (saját szavai) kéréseket illetően) gondoskodik az orvoszerekről is, mint Teleszky János volt pénzügyminiszter ur, annak a számoktól elválaszthatatlan krónikával is foglalkoznia kell. S ebben azoknak a kritikusoknak is kell követniök Teleszky János példáját, akik Bethlen Istvánról, már-már a keresztvizezt is levették. A tíz éves jubileum ünnepi hangulatához oly közel esik a felszabadult kritika igaztalan hangja, hogy a jeruzsálemi pálma lengetés és a gólgotai „Elvégeztetett” jut az ember eszébe.

Emlékezzünk csak a magyar közvélemény szakadatlan és sorozatos megnyilatkozására, amelyekkel a fent említett sorozatos beruházásokat sürgette, követelte. Emlékezzünk csak a nemzetgyűlés — s az azt követő két kamarás rendszerű országgyűlés — tárgyalására. A törvényhozás naplójából megállapíthatjuk, hogy az állami beruházások fenn és lenn, jobbról és balról, szeliden és erőlyesen, tíz éven keresztül szakadatlanul követelték. De azért ne érje, mert nem is érheti gáncs sem a társadalmat, sem a törvényhozást, mert az állam és társadalom harmóniája másként el sem lett volna képzelhető, mint ahogy most is, a harmónia megbontásának egyik segédeszköze: a munka ütemének lanygulása, esőkenése s ennek természetesen folyománya — a munkanélküliség! Amikor a törvényhozás tíz esztendőjének naplóját lapozgatjuk, jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy Teleszky János volt pénzügyminiszter felsőházi felsőházi felszólalásaiban gyakorta meghajította az elismerés zászlaját Bethlen István államművészetét előtt s ha a pénzgazdálkodásra vonatkozólag volt is észrevétele, az jórészt a hadikölesönkötvények valorizálásának kérdésében nyert kifejezést. Mondanom sem kell, hogy bármennyire fontos a nagy ígért beváltása, amelyet annak idején Teleszky János mint pénzügyminiszter látott el zsirójával, mégis elvitathatatlan igazság, hogy ha a valorizáció megtörtént volna, aminek előbb utóbb meg

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdájja. Cim: Kossuth-utca 19 szám.

51 hold jó tanyásföld 5.000 ezer pengővel átvehető, a többi 30 év alatt tőkekamattal törleszhető. Bővebbet Piti ingatlaniroda ad.

Üzletnek minden tekintetben alkalmas ház Vásárhelyi utca 2. Értekezni Szépe fűszeresnél.

kell történnie, akkor a 360 millió függőkölcsön, ma jelentékeny milliókkal volna nagyobb.

Imerjük és elismerjük azt a medicinát, amelyet az államháztartás egyensúlybáhozása érdekében Teleszky János, mint jó orvos adagolt be a köz- és magánháztartás részére. Beadagolta annak a 17 és félmillió költséget hiányának fedezetére, amely összeg — tulajdonképpen — az adózás elmulasztása, vagy késedelmes teljesítése révén — mint az Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kifejtette — benn maradt az adózók zsebében. Adóemelést és fizetésleszállítást címén 133.9 millió bevételt produkált a hatos illetve a 33-as bizottság s így az állami költségvetés, ha drasztikus (Teleszky saját szavai) eszközök igénybevételével is, de normál keretek közé szoríthatók.

A közvélemény ama része, amely a dolgok folyását józan mérséklettel figyeli, várakozással tekint a to-

vábbi fejlemények felé s várja, hogy akár Teleszky János volt pénzügyminiszter további előterjesztéseiből, akár a nagyközönség soraiból felmerülnek kezdeményezések és megjelöltenek célkitűzések, amelyeknek nyomán olyan jövedelmi források megismeréséhez és birtokába jutunk amelyeknek igénybevételével nem adóemeléssel és nem fizetésesökkenéssel olyan jövedelmi források állíthatók államháztartásunk rendelkezésére, amelyeknek fedezete mellett külföldi kölcsön igényelhető és szerezhető.

Alkalmat keresek arra vonatkozólag, hogy tételenként és összességül reámutassak arra, hogy milyen — még eddig fel nem használt jövedelmi források állnak a „lehetőleg” helyzetben hagyott ország rendelkezésére, mert mindnyájunknak sulyt kell helyeznünk arra, hogy az ország minden lakosa ne elhagyatottságát, hanem erejét és erejébe vetett hitét és bizalmát érezze.

sel fogadta a tervezett intézkedéseket azzal, hogy a nyersanyag beszerzése közvetlenül az érdekeltek feladata maradjon.

A beszerzés érdekében javasolta a bizottság a kormánynak, hogy a cél biztosítására, ha más mód erre nem volna, vállalja a kezességet azért az esetleges valutaértékkülömbözéért, amely előlhat az áru-

átvételekor letett pengőérték és a később külföldi valutában fizetendő térítés között.

Az elgondolás szerint ugyanis az érdekeltek pengőértékben tennék le a nyersanyag vételárát és később, mikor a tartozás esedékes, történék meg külföldi valutában annak kiegyenlítése.

A görög-keleti magyarság

Történelmi visszpillantás a görög-keleti ősmagyarság életére — Magyarország első görög-keleti püspöke — A görög-keleti magyar püspökség törvénybeiktatása — A hódmezővásárhelyi görög-keleti magyar egyház helyzete

Őseink történetéből tudjuk, hogy eleink már a honfoglalás előtt ismerték a keleti kereszténységet. Hogy a görög keleti hit nem idegen valami az ősmagyarság előtt, erre nézve utalhatok Pauler Gyulának a magyarok történetéről írott művére, amelyben azt olvashatjuk, hogy a magyarok bejövételük alkalmával a görög keleti hitet, az u. n. ó-hitet (orthodox) vették fel. Ez volt a magyarok ó-hite.

Ugyancsak a történelemből tudjuk, hogy a honfoglaló magyarság két vezére: Bulcsu és Gyula 956 táján Konstantinápolyba mentek és ott megkeresztelkedtek. Visszatérve Gyula vezér magával hozta Theophilaktos konstantinápolyi patriarcha által Magyarország (Turkia) püspökévé szentelt Hierotheos nevű görög szerzetest, aki Gyula támogatásával Erdélyben sok magyart térített a keleti kereszténységre. Hogy őseink között az első térítéseket a görögkeleti egyház végezte, ezt az idők folyamán a görög keleti vallásról, a görög katolikus vallásra áttérők is elismerik; így Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspök 1922. november 17-én megjelent VII.—1922 számú papságához intézett körlevelében a többek között ezt írja: „Bulcsu és Gyula két magyar vezér Konstantinápolyba mentén s Theophilaktos patriarchától fölvevén a kereszténységét, több szerzetest és papot . . . hoztak magukkal Erdélybe, ahol más magyarokkal együtt Sarolta, (Szent István király anyja) — Gyula leánya — is megkeresztelkedett s miután Gejzához férjhez ment, a keresztény vallás terjesztését magában Magyarországon is elősegítette . . .”

Hogy a görögkeleti kereszténység mennyire elvult terjedve Magyarországon, azt mutatja III. Ince pápának Imre királyunkhoz intézett és az „Analecta Scepusii Caroli Wagner” Supplementáiban közölt egyik levele, melyből láthatólag a XIII. században Magyarországon még igen sok görög ke-

leti kolostor létezett.

Ezek előrebocsátása után nyilvánvaló, hogy a görög keleti egyház már a honfoglalás előtt összeköttetésben volt őseinkkel, melyet természetesen azután sem szüntetett meg. Hazánk területén tehát sok évszázaddal előbb volt a Konstantinápolyi Patriarcha Őszentségének iurisdictionja, mint az utóbbi századokban a magyarság nagylelkűségénél fogva bevándorolt szerb és román nemzeti egyházak főpapjainak.

Magyarországon a görög keleti magyar püspökség felállítását és törvénybeiktatását — amelyről ezen lap hasábjain a közelmúltban is megemlékeztem, — nem új keletű, tehát midőn arról beszélünk, nem új kapukat döngöttünk, mert hiszen volt már, az ősmagyaroknak görög keleti magyar püspökségük és püspökük.

Magyarország területén a későbbi időkben a nyugoti kereszténység terjedésével, a keleti kereszténység erővel teljesebb térhódítása megszűnt, minthogy támogatója nem akadt. A keleti kereszténységgel hazánk történetírői a görög keleti szerbek és románok bevándorlásával kapcsolatban foglalkoznak ismét. Tudjuk, hogy a románok Erdélyben, a szerbek pedig a Duna-Tisza-közén telepedtek le. 1690-ben I. Lipó király hívására Csernovits Arzen vezérlete alatt 40.000 szerb család jött Magyarországra és telepedett itt le.

Az 1790 évi XXVII. tc. ad jogot nekik, de ezen törvény egyszerűen „de Graecis ritus non unities” tesz említést róluk, tehát nincs szó külön görög, szerb és román nemzetiségi egyházakról. 1868-ig, míg a görög keleti román és szerb egyházak kettéválasztása tekintetében a lépések meg nem tétettek, törvényileg tulajdonképpen csak egy görög keleti egyház volt és nem volt nemzeti görög keleti egyház. Görög keleti nemzeti egyházak az 1868-as törvények által létesítettek.

Magyarország területén az 1868.

A fegyasztók és a munkások is érdekképviselethez jutnak a kartelbizottságban

A gazdasági versenyt szabályzó megállapodásokról (kartelekről) szóló törvény végrehajtása céljából három rendeletet adott ki a kormány. Az első rendeletet a karteltörvényt I. évi október 15-ével életbe lépteti. A második rendelet a karteltörvényben megszabott bemutatás és kötelező nyilvántartás szabályait állapítja meg. A harmadik rendelet a kartelbizottság szervezéséről és működéséről rendelkezik. A bizott-

ság egy elnökből, egy helyettes elnökből és 9 tagból áll. A bizottságban biztosítva van a képviselet a gyáriparnak, a kisiparnak, a kereskedelemnek és a mezőgazdaságnak, valamint az általános fogyasztási érdekek és a munkásérdekek is. A bizottság ülései nem nyilvánosak és azokról másnak, mint a minisztereknek és a hatóságoknak közléseket adni nem szabad.

A nyersanyagszükségletek biztosítása

Ujból a Ház elé kerül az ipartestületek reformjáról szóló törvény

Az Országos Ipartanács állandó bizottsága Szerényi József báró elnökségével a kereskedelmi minisztériumban ülést tartott, melyen ez ipar nyersanyagszükségletének ellátását tárgyalta. A kereskedelmi minisztérium képviseletében Tóry Gergely államtitkár vett részt az értekezleten.

Napirend előtt felszólalások hangzottak el az új iparfejlesztési törvény végrehajtási utasításának késedelmes kiadása és a közüzemek tekintetében tapasztalható újabb — irányzat ügyében. Szerényi József báró és Tóry Gergely államtitkár

felvilágosításai után a bizottság tagjai az ipartestületek reformjára vonatkozó törvénynek „ujból a Ház elé való terjesztését kérték Kenéz Béla kereskedelmi minisztertől.

Ezután az országos termelésének, szociális rendjének és az államháztartás egyensúlyának helyrehozatala érdekében valamennyi teendő között a legsürgetőbbnek mondotta ki a bizottság az ország nyersanyagszükségletének lehető leggyorsabb biztosítását.

Az ipari tanács állami bizottsága tárgyalta Kenéz Béla kereskedelmi miniszternek erre vonatkozó tervezetét és egyhangú helyeslés-

Mielőtt

Rádiót vesz, tekintse meg a különböző gyártmányu és típusu készülékeket,

melyek legolcsóbban kedvező részletfizetésre, táska GRAMOFON P. 44-50

Legujabb lemezek legolcsóbban kaphatók Füstínél

Kispiactér

Magyar Általános Takarékpénztár R. T.

szentesi fiókja - Ezelőtt: Szentesvidéki Takarékpénztár - A Magyar Nemzeti Bank mellékhelye

Alaptőke 34 millió aranypengő ☆ Fiókok: Budapesten 10. Vidéken 30. ☆ Alaptőke 34 millió aranypengő

Takarékbetétet legelőnyösebb feltételek mellett kamatoztat

A Generali Biztosító Társaság Kerületi Főügynöksége

évi IX. tc. szerint, két görögkeleti nemzeti egyház van u. m. a szerb és a román nemzeti egyház. Ugyanezen törvénycikk 9. §-a pedig azt mondja, hogy „a görög keleti vallás se nem szerb, se nem román ajku hívei, — tehát a más anyanyelvűek, de görög keletiek — azok önálló egyházközösségeket létesíthetnek s ezeknek az egyházközösségeknek segítségével magasabb egyházi szervezeteket is”, miként azt gróf Bethlen István volt miniszterelnök ur, az országgyűlés felsőházának 1929 évi 67. ülésén a törvény alapján bejelentette.

A fenti tc. a magyar ajku görög keletiekéről kimondottan nem gondoskodott, csak a szerbekről és a románokról, sajnos a magyar államra szerfölött káros módon, mert mikor a görög keleti egyházat szervezték nem vallást csináltak belőle, hanem vallási nemzetet, megalkotva a görög keleti román és görög keleti szerb nemzeti egyházat, ami az akkori nemzetiségi felfogásnak óhajtott kedvezni. Ma azonban más a helyzet, mert minden idegen befolyást mentes magyar nemzeti állam vagyunk, tehát nem tűrhettük tovább — ha már a törvény nemzeti egyházakat ismer el — hogy a magyar ajku ősimagyarok, akik görög keleti hitet vallanak a belgrádi szerb patriarchának, illetve annak rendelkezéseit végrehajtó szerb nemzeti egyház püspökének legyenek alávetve.

A magyar állameszme megsértése nélkül nem engedhető meg, hogy szerb zsinatokon intézzék a magyar állampolgárok ügyeit, azon zsinatokon, melyeknek egész szelleme szerb s melynek tagja a budai szerb nemzeti egyház püspöke is. „Ez a zsinat Belgrádban van, ennek a zsinatnak tagjait a szerb király fennhatósága alatt választják és ezek a szerb királynak tett hűségkümmellett ülnek ott bent”, miként az országgyűlés felsőházának 1929. évi 63. ülésén ezen tény leszögeztetett.

A trianoni békeszerződéssel előállott helyzetet, melyszerint a belgrádi volt karlócai patriarchátus diktálja a görög keleti kérdésekben Magyarországon, a magyar állam nem ismerheti el.

Ez ügyben gróf Bethlen István volt miniszterelnök az országgyűlés felsőházának 1929 évi június 27-ikén tartott ülésén ezt mondta:

— „Mi a magunk részéről, ezt az új organizációt egyáltalán soha nem fogadtuk el, soha nem helyezkedtünk ennek alapjára, sőt nyíltan tudomására hoztuk a budai szerb püspöknek, hogy semmi közünk ehez az organizációhoz és a magyar szabályok, a magyar

jog, a magyar törvények szerint, a magyar kormány felügyelete alatt kell neki a maga egyházi funkcióit teljesítenie. Minden olyan esetben, amikor csak szimptomái is mutatkoztak annak, hogy a felfogás ebből a szempontból a budai püspökségnél más volna, erre nyomatékosan felhívtuk a figyelmet és megtagadtuk a közösséget minden olyan lépéssel, amely ennek ellenkezőjét bizonyíthatna volna”.

Sajnos magyar nemzeti szempontból a szerb egyház magyarországi működése súlyos kritika tárgyává tehető. Tehát nemzeti szempontból szükséges volt, egyházi szempontból pedig megengedhető a görögkeleti nemzeti egyház létesítése a IV. egyetemes zsinat 17. kánonja a trullai zsinat 38. kánonjával megújított azon határozata folytán, mely szerint az egyes egyházterületek — püspökségek — beosztásánál tekintettel kell lenni az egyes országok politikai organizációjára. Ezen általános szabályt, amelynek ezen két egyetemes zsinat csak törvényes kifejezést adott, az egyház, keletkezése óta, mindig különös figyelemmel tartotta be. Ezzel kapcsolatban említésre méltó, hogy már az apostolok leveleiben is a politikai beosztás szerint osztályoztatnak az egyes egyházakat.

Magyarországon jelenleg van görög keleti szerb egyház, román egyház és van görög keleti magyar egyház, azon magyar állampolgárok részére, akik szívvel-lélekkel a magyar állameszme szolgálatában állanak és magyar anyanyelvűek.

Azt, hogy Magyarországon görög keleti vallást követő magyar állampolgárok is vannak és hogy az 1836 és 1848-iki vallási törvények elsősorban és főleg ezek miatt hoztattak, azt az 1848-as események nyomában járt viszonyok folytán beállott szomorú állapotok között már mindenki, elfelejtette és az 1865—68-iki országgyűlés emlékeztetésében is elmosódott, de báró Eötvös József akkori kultuszminiszter a görög keleti magyarság javára megalkotta az 1868 évi IX. tc. 9. §-át, mint a törvény módosítványát. Ez alapon állunk mi görög keleti magyarok. Tehát államjogilag a görög keleti magyar egyház el van ismerve, egyházi jogilag pedig az egyetemes konstantinápolyi Patriárcha II. Photios Őszentsége adta rá szent áldását akkor, amidőn legfelsőbb egyházi joghatósága alá vonta a görög keleti magyar szent egyházat. A görög keleti magyar egyház tehát élő valóság, melynek megszemélyesítője a szentesi görög keleti magyar egyház, melyet papjával Né-

meth István görög keleti magyar esperessel együtt, a Szentséges Atya II. Photios iurisdictionja alá vont még 1930 március 3-ikán.

A görög keleti magyar egyházhoz való tartozás legegyszerűbb módja — a püspökség felállításáig — az élővalósághoz azaz a szentesi görög keleti magyar egyházhoz való csatlakozás, amivel a csatlakozó egyházak önállósága természetesen érintve nincs.

A magyarság érdekében szükséges, hogy a már létező görög keleti magyar egyházközösségek, egy egyszakaszos törvénnyel görög keleti magyar nemzeti püspökségben egyesíttessenek. A püspökség megalkotásáról szóló törvény szövege ez volna: „A magyarországi görög keleti magyar püspökségnek felállítására törvénybe iktatattik és ennek mindenkor püspöke az 1926 évi XXII. tc. 4 §-ának B. pontja értelmében a felsőházitagság jogával ruháztatik fel.”

Ezek tudatában csatlakoztak a Hódmezővásárhelyi görög keleti hívek a görög keleti magyar nemzeti egyházhoz s ezzel kapcsolatban vonták ki magukat a budai görög keleti szerb nemzeti egyház püspökének iurisdictionja alól.

A magyarországi görög keleti egyházak bár korábban alakultak, az 1790 évi XXVII. tc. által nyertek szentesítést, így a Hódmezővásárhely városában alakult is, melynek 1784 aug. 2-án lelt alapító okmánya elején szintén csak görög keletiekéről tesz említést, minthogy külön egyházalapító családokat nem ismer, csak görög és román nemzetiségű híveket.

Az 1783. szept. 24-én kelt hivatalos birói jegyzőkönyv így szól: „A vásárhelyi görög nem egyesült hitű családok kijelentették, hogy az ott építendő imaház, mint az istentisztelet fenntartása céljából 2000 forintot önként adnak . . .” A hívek egyházalapítási kérvénye pedig így kezdődik: „Mi vásárhelyi görögök és nem unitus oláhok . . .” tehát közösen kérik a templom építés jogát és adták össze a templomra a 2000 forintot. — Ennek következtében Hódmezővásárhelyen nincs külön kiváltóságos alapító-család, a birtokomban lévő eredeti okmányok alapján és az a tény, hogy a Konstantin család később adományokkal gazdagította az egyházat, nem helyezheti őt, a többi alapító családok fölé.

Ezekből önként következik, hogy Hódmezővásárhelyen a lelkek békeje, a magyar szent misének a templomban való bevezetésével s az összes hívek jogainak elismerésével — ideértve az anyagiakat is — közmegelegedésre helyre fog állni.

Mindazon hívek, akik a görög keleti magyar szent egyházhoz csatlakoznak a magyarságot erősítik, miért is a legszentebb hazafiúi kötelessége is minden magyar anyanyelvű magyar állampolgárnak, hogy a görög keleti magyar egyház keretein belül helyezkedjék el, mert aki magyar nemzetileg, legyen az vallásilag is. Legalább is ugyanaz a jog és elbánás illeti a magyar nemzeti egyházat is, mint az idegen nem-

zeti egyházakat. Ütött a tizenkettedik óra. A görög keleti magyar püspökség törvénybe iktatásával a magyar állam és társadalom egyik nagy mulasztásának pótlását és maga iránti kötelességének teljesítését hajtja végre, a magyar haza nagyobb dicsőségére és a nemzet legegységére érdekében vételek.

Németh István
gör. kel. magyar esperes.

Pollák Géza

„Hungária”

Ingatlanforgalmi iroda Kossuth-u. 15. Tary-ház
Közvetítői házak, földek eladását vételek lelkis- ismeretesen, gyorsan.

Ház a IV. kerületben 800 pengő
Ház a III. kerületben 900 pengő
Ház a II. kerületben 1000 pengő
Ezenkívül minden árban olcsón. Földek minden határban 150 pengőtől 1000 pengőig hot-donként. Ingyen felvilágosítás. Alkalmi olcsó vételek.

Anyakönyvi hírek.

Születés: Rátkai Bálint, Kádár Eszter, Sipos János, Benedek István, Karesik János, Molnár Zsuzsanna, Kovács Julianna, Gombos János, Tinotity Magdolna, Kandász Ilona, Kulcsár Erzsébet.

Házasság: Weisz Béla Gyarmati Máriával, Varga András Kalmár Margittal, Szivoczka János Szabó Máriával, Hopp József Kanyó Franciskával, Vértes László Vass Emiliával, Csókási Ferenc Kálmán Máriával.

Halálozás: Kovács Lajosné született Mike Julianna 43 éves, Rácz István 65 éves. özv. Lázár Sándorné született Árgyellán Julianna 77 éves, özv. Mészáros Mihályné született Pászti Julianna 89 éves, Lakatos Ferenc 75 éves, Sarkadi Nagy Ferenc 73 éves, Szabó Antal 24 éves, Mikecz Bálint 48 éves, Kovács Géza 54 éves, Frankó Sándor 85 éves, Huszár József 60 éves, Gila Flórián 22 éves.

SZÍNHÁZ

Feltűnő olcsó helyárák a színháznál

Színházi iroda közleményei.

Vasárnap, október hó 11-én délután 4 órakor közkívánatra színpad kerül: „Csodabár”. Ne mulassza el megnézni a „Lámpalázt”, az idei szezon slágerét. Mik teszik slágerré a „Lámpalázt”? A vidám és ötletes mese, a pattogó ritmikus jazz-zene, a pergő előadás, Gellért és Trillap gyönyörűbbnél-gyönyörűbb ruhái. Csodás táncok . . . Trillap, Gellért, Korándi, Z. Egyed, Homonnai, Erdődy, Szabó, Sugár, Tarján, Zilahi, Kertész alakításai.

Hétfőn, október hó 12-én **Geilért Mariska** közkedvelt szubrett jutalomjátéka: „A nőten férj”.

Heti műsor:

Szombat este 8 órakor: A világsikerű Lámpaláz jazz-operett.
Hétfőn este 8 órakor: Nőten férj. Gellért Marika jutalomjátéka. Előkészületben, szenzáció a: — Cs. Sz. K. operett.

Legolcsóbban

csak Gál Lajosnál javíthatja cipőjét. Simonyi Ernő-u. 15.
Hívásra házhoz megyek

Felhívás!

Pista jöjj haza, kérésed teljesítjük, hogy ruháid, gallérid csak a Dobrai-házban lévő Kovács kelme-festő, vegytisztítónál tisztíttatjuk. Kossuth-utca 14. 2984

A gyásszal sujtott családok szives figyelmét felhívom, hogy mielőtt temetkezéshez bevásárolnának, tekintsek meg a

Dobrai-házban

levő temetkezési intézetemet, ahol a legszolidabb kiszolgálás mellett, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb, a legkényesebb igényeket is kielégítve, a legolcsóbb árak mellett eszközölöm.

Tisztelettel

Szabó János
tem. vállalkozó.

Legújabb

Nagy adomány érkezett a kormányzóné inségakciójára.

Gróf Széchenyi László Magyarország amerikai követe bejelentette, hogy felesége a kormányzóné inségakciójára 50.000 pengő készpénzt adományozott.

Ujból van gyanusítottja a biatorbágyi merényletnek

A budapesti rendőrség három nappal ezelőtt letartóztatta Matuska György kereskedőt, akit erősen gyanusítanak a szeptember 13-i biatorbágyi merénylet részese Matuska kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy ő maga is utazott akkor a vonaton s a merényletet követő percekben az egyik kocsi ablakán ugrott ki és könnyebb sérüléseket szenvedett. A rendőrség megállapította azt is, hogy Matuska még július végén 10 kgr. ekrazitot vásárolt. Ezzel szemben azzal védekezett, hogy az ekrazitra egy gyárkémény ledöntéséhez volt szüksége, azonban a munkás nem végezte el és a robbantószert eldobta. Mivel az a véleménye a rendőrségnek, hogy a gyanusítottnak tényleg köze van a biatorbágyi merényletnek, őrizetbe vették és a nyomozást tovább is folytatják.

Kína-Japán helyzet

Most már teljesen elmérgesedett a japán-kinai helyzet, amennyiben a japán hadsereg főparancsnoksága parancsot adott 19 hadihajónak, hogy kinai kikötőkbe induljon.

Mandszuriában újabb japán tüzériai osztagok nyomultak be, sőt repülőbombákkal árasztották el a mandzsuriai kormány székvárosát. A kínaiak igen harciasan fogadják a japánok készülődéseit és hasonlóképpen nagyobb haderőt mozgósítottak. Az események különben már annyira komollyá váltak, hogy a Népszövetséget október 13-ára újból összehívták és ott akarják kiadni az utasítást Japán csapatai visszavonására.

Hindenburg fogadta Hitler

Hindenburg német birodalmi elnök ma délelőtt magához kérte a

német nemzeti szocialisták vezérét, Hitler. Bár a meghívást a legnagyobb titokban tartották, mégis már negyed 12 órakor óriási tömeg verődött össze Hindenburg palotája előtt és lelkesen tüntettek Hitler mellett.

A franciák javasolják a jóvátételek felének elengedését

Laval francia miniszterelnök Newyorkban van és tárgyalásokat folytat Hoover elnökkel. Laval a francia kormány nevében javasolja, hogy engedjék el az érdeelt nemzetek a kivetett jóvátételek költségeinek 50 százalékát, továbbá minden állam szállítsa le 25 százalékra a fegyverkezési kiadásokat és a jóvátételek adós országok részére további két éves moratóriumot engedélyezzenek.

Edison halála csak órák kérdése

A kezelő orvosok már teljesen lemondottak a nagy feltaláló Edison életéről. Edison napok óta eszméletlenül fekszik, mesterségesen táplálják és injekciókkal serkentik a szívet nagyobb működésre, azonban az orvosok véleménye szerint Edison halála pár órán belül bekövetkezik.

Rothermere lord a szegények részére földet vásárolt Budapest közepén

Rothermere lord Magyarország nemes szívével angol barátja a Károlyi-féle Budapest környéki uradalomból huszezer n. öl földet vásárolt.

A lord a megvásárolt föld felét a magyar szegényeknek osztja ki a másik felét pedig kastélyt épített magának.

Meghítlésnél, náthalásznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál naponta fél pohár természetes **Ferenc József** ksserüviz rendszeres gyomor-és bélműködést biztosít.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **SZEDER FERENC**

Nyomatott az Alföldi Friss Ujság nyomdájában Szentes, Kossuth-utca 19. Felelős nyomdavezető: Szántó Rudolf

Megérkezett az új kórház rendelet

A szolgálati idő alatt megbetegedett gazdasági cselédek harminc napig a gazda köteles gyógyíttatni

Ma adták ki az új kórház rendelet tervezetét a községeknek és a városoknak tanulmányozás és esetleg javaslat céljából.

A rendelet szerint a közkórházi ápolási költséget, a szállítási költség betudásával az ápoltnak kell fizetni, amennyiben pedig az fizetésképtelen lenne, abban az esetben fizetésre kötelezett hozzátartozójának, házastársának, szülőjének, vagy gyermekeinek kell viselni.

A szolgálati idő alatt megbetegedett gazdasági cseléd kórházi ápolási költségeit harminc napon át a gazda viseli, de csakis abban az esetben, ha előbb 15 napon át már a gazda szolgálatában állott.

A közkórházi ápolási költségeket a kórház fenntartó törvényhatóság első tisztviselője el is engedheti,

vagy megfelelően mérsékelheti, az azok behajtása az ápoltra vagy a fizetésre kötelezett hozzátartozóra gazdasági létét veszélyeztető súlyos terhet jelent.

A rendelet szerint a nyilvános betegápolás költségeihez való hozzájárulás, ugyszintén az állami gyermekmenhelyek kötelekébe felvett gyermekek gondozási költségének fedezésére kizárólag erre a célra szolgáló pótdadót kell fizetni, amelynek neve „nyilvános betegápolási és gyermekgondozási pótdadó”.

Ennek az új adónak az alapja a földadó, a házadó és az 5 százalékos kulcs szerint kivetett kereseti adó és a társulati adó s tantiéme adó.

HIREINK

Napirend

Oktober 11 szombat Róm. kath. Placidia Prot. Brigitta.

Nap két 6 óra 12 perc, nyugszik 5 óra 22 perc, hold két 5 óra 51 perc, nyugszik 5 óra 11 perc.

Szent Placidia, meghalt 460-körül Veronában.

Oktober 12 hétfő. Róm. kath. Miksa pk. Prot. Miksa.

Nap két 6 óra 13 perc, nyugszik 5 óra 20 perc, hold két 7 óra 20 perc, nyugszik 5 óra 33 perc.

Gelli Szent Miksa' püspök vértanu halált halt 281-308 között.

Harry Liedtke — Korvettkapitány.

A közönség hálás annak, aki megnevezteti, mert a mosoly fiatalit, a nevetés szépit, a kacagás boldoggá tesz. Harry Liedtke arannyal díszelő uniformisában, bolondos, tréfás, hanyaveti humorral excellál s minden mozdulatát kacagás honorálja az egész film alatt. Mária Paudlert gyönyörű lábai és ringó léptei pompásan díszítik játékában és bizony kevés színész nő képes arra, hogy ennyi szépséggel és bájjal annyira megtudja nevetetni a közönséget: A nagy Ufa filmek másika a híres Dumas regény: a „Királynő nyakéke”, KARENNE DIANAYAL. Még a HIRADÓ aktualitásai teszik teljessé ezt az utolérhetetlenül nagy Ufa műsort, mos vasárnap.

Ingatlanforgalom

Dr. Mezey Lajos jaksori 7 hold 1565 nszögöl földjét megvette Kiss Szilveszter és neje 12.000 pengőért. Piti Imre derekegyházdali 24 hold 446 nszögöl földjét megvette Kovács Juliána 27.800 pengőért.

Sarkadi Nagy Sándor kajáni öt hold 400 nszögöl földjét megvette kiskoru Fodor Jusztina 5.600 pengőért.

Ij. Vermes András Szondi-utca 7 számú házat megvette özv. Balázs Károlyné 5.300 pengőért.

Kormos Imre és neje nagynyomású 1 házföldjét megvette Füst M. Antalné 2000 pengőért.

Dömsödi Jánosné vekerzugi 45 hold földjének egynegyed részét megvette Soós József 8.500 pengőért.

Turi Nagy József hékédi 1215 nszögöl földjét megvette Benedek Mihály 1000 pengőért.

Kádár Árpád Sarkadi Nagy Antal-utca 4 szám alatti házat megvette Osztie József és neje 16.500 pengőért.

Gránicz Mihály alsóréti 2 hold 1306 nszögöl földjét megvette özv. Politzer Kálmánné 3.600 pengőért.

Özv. Pláger Miksáné Könyök-utca 1 számú házat megvette Papp Dezső és neje 4.500 pengőért.

Özv. Reis Józsefné alsóréti 5 hold 896 nszögöl földjét megvette Kázmér József 9.000 pengőért.

Eladó ingatlanok:

Fábiánban: 73-62-50-30-15-10. Királyságon: 60-42-40-32-10-7. Mucsiháton: 100-63-60-51-30-30-20-10. Kistökén: 120-100-32-6-5-4-3. Dónáton: 18-30-5. Lapistón: 68-47-20. Alsóréten: 14-5-6-3. Zalotán: 120-65-32 holdas tanyás földek és házi földek Nagy-nyomáson, Berekháton, Nagyhegyen szőlőföldek, házak a város minden utcájában úgy üzlet, mint magán házak 600 pengőtől 1500-ig. Bővebbet

Piti Pál

ingatlaniroda Szentes Kossuth u. 16 szám érdeklődni bármikor.

Tenyészkas szállítmány érkezik Gazd. Egyesületbe.

A Gazdasági Egyesület vezetősége értesítést kapott a gazdasági felügyelőségtől, amely szerint a helybeli gazdák között való kiosztás céljából az állam fajtiszta vörös izlandi kakasokat juttat Szentesre. A Gazdasági Egyesület vezetősége felhívja azokat, akik a kakasokra igényt tartanak, hogy ezt a körülményt jelentsék be vasárnap reggeltől kezdődőleg a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában.

NYOMTATVÁNY

szükségletét mielőtt beszerezné, keresse fel lapunk nyomdáját, hol mindenfajta nyomtatvány a legizlésebb kivitelben és a legszolidabb árban készül.

Rölapok, üzleti számlák, memorandumok, levélpapírok, borítékok, árjegyzékek, bálí és lakodalmi meghívók, gyászjelentések, üzleti könyvek Dombornyomású névjegyek és igazgatósági levélpapírok egyedi gyártása

Gummibélyegző gyártás.

Alföldi Friss Ujság nyomdája
Szentes, Kossuth-utca 19.

Engelmann

Lajos Petőfi-u. 2.

özvegye

Értesítem az igen tisztelt vásárlóközön-
séget, hogy a régi megszokott olcsó —
árak mellett tovább vezetem az üzletet
áram a következők:

	fillér.
1 kgr. mák	96
1 negyed kiló mogyoróbél	96
20 deka mandula	96
Fél kilo mazsola	96
8 deka tea	96
15 dk. friss pörkölésű kávé	96
10 dk. Maragyippe kávé ny.	96
Fél kilo Szent István pót- kávé egy léggömbbel	96
35 deka Boon cacao	96
30 deka csokoládépor	96
Két tábla csokoládé 400 gm.	96
Egy tábla tej csokoládé	96
200 grammos	96
65 deka keksz	96
Fél kilo mézes csók	96
Fél kilo cukorka savanyu vagy erős	96
30 deka csokoládé drage	96
30 deka édes nemes papr.	96
1 és fél kilo zsemlemorzsa	96
3 és egy negyed kilo bab f.	96
1 és fél kilo japán rizs	96
2 és háromnegyed kgr. mullás grizes liszt	96
1 kg. tarhonya két tojásos	96
Fél kgr. kömény mag	96
Fél kg. háztartási kolbász	96
20 deka téli szalámi	96
40 deka trappista sajt	96
7 darab ementali sajt	96
1 doboz pisztráng 1 drb. ementali sajttal	96
3 doboz szardínia	96
2 doboz szardínia nagy	96
3 db. óriási mandula szap.	96
2 drb. Borolin Luxe szappan	96
2 drb. tejszappan	96
6 drb. Meister szappan	96
4 és fél drb. fáklya szap.	96
1 drb. körömkefe 1 darab levente szappannal együtt	96
1 drb. fogkrém: 1 pohár és 1 szappannal együtt	96
2 drb. fogkefe 1 üveg sós- borszesz porcellán bögrével	96
2 üveg gyöngy ill. kékitő	96
4 drb. suroló kefe	96
3 drb. suroló zsák	96
28 drb. légyfogó	96
6 doboz Kardol pasta	96
5 doboz Kakas paszta	96
1 doboz óriási Kakas paszta	96
6 kilo szénsavas takar- mány mész	96
1 drb. ostorszifj nyéllel	96
120 drb. papirszalvéta	96
1 kilo sajt papir	96
1 zsák korpa	5.50

Apróhirdetések

Kéz-láb izzadás ellen használjon
„Formokol“-t, ára 120!! Biz-
tos hatás!! Kapható dr. vitéz Várady
vásártéri patikájában.

Bolgár kertésznek öt hold föld ki-
adó Bereklapson. Ártyézi-víz van.
Értekezni lehet a kristó-malomnál.
2373

Eladó egy jó állapotban lévő hasz-
nált varrogép. Ért. III k. Bálint u. 6-
sz. a.

Baromfinál-sertésnél használjon
„Futor“ szénsavas takarmány-
meszet 2, 3, 5, 10 kg. csomagban.
Bő tojás hozam a baromfinál, erős
csontfejlődés sertésnél biztos. Kap-
ható dr. vitéz Várady-patika Vásártér.

Csárda, kovács- és bognárnühely
kiadó a Fábiani pusztatemplom-
nál. Értekezni lehet Kanász Nagy Sán-
dorral, Rákóczi F. utca 2 sz. 2180.

Bocskay utca 30 szám alatti ház
eladó, uricsaládnak is alkal-
mas. 2389.

Eladó egy szép nagy fahintaló ju-
tányos áron. Értekezni lehet la-
punk szerkesztőségében.

Eladók egy kétesövű vadászfegy-
vert vadászterülettel együtt,
esetleg külön-külön is. Cim a ki-
adóhivatalban. 2392.

Eladó Rákóczi-tér 30 számú ház,
azonnal elfoglalható. Értekezni
Rákóczi-tér 28 és Bereklapos 6.
Kristómalomnál. 2391.

Tanyást keresek. Értekezni lehet
Nagy Lajossal, Rákóczi F. u.
56 sz. alatt. 2386.

Egy közös konyhás lakás kiadó. Ke-
resztes utca 4 szám értekezni
lehet hétfőn. 2380

Szentlászló 30 szám alatt tőrek,
pejva, szalma van eladó. Érte-
kezni lehet ugyanott. 2378.

Egy 3 kerekű 3-5 éves kistionak
való bicikli jutányos áron eladó
Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Oriás Attila mandula szappan
60 fillér. Kapható dr. vitéz Vá-
rady László gyógyszerárában Vá-
sártér. Telefon 17. 875.

Vitéz Négyesi Fábiani földje eladó.

Zsiros archörre használjon Zen-
dus citromosborax szappant,
tisztítja, üdévé teszi az archört,
bármely krém hatását fokozza. Kap-
ható dr. vitéz Várady-patikában
Vásártér.

Eladó Lapistón a köves ut mellett
64 hold jó tanyás föld olcsó és
kedvező fizetési feltételekkel. Bőve-
vebbet Piti Pál ingatlan iroda ad.

Kiadó vagy eladó Horváth Gyula
utca 37 számú ház. November
1-én elfoglalható. Értekezni Papp
tanácsnoknál. 2394

Kitűnő tejet, bármily mennyiségben
házhoz szállítunk. Munkácsi u.
1 szám. 2142.

Eladó vagy bérbeadó Fábian 17 sz
ház félhold gyümölcsös, kerttel.
A házban üzemeltetés. Értekezni
lehet a helyszínen és a kiadóban.

Törzs Kálmán-utca 1. szám alatt
többrendbeli padolt lakás ki-
adó. Értekezni Zrinyi-utca 24. 2222.

Kisér-utca 2 számú ház eladó. —
ugyanott bognárnühely és bu-
torozott szoba kiadó.

Eladó: Teési motormalom teljes
berendezéssel és felszereléssel.
Lakó- és melléképületekkel. Bőve-
bet Horváth Mihály-utca 12 szám.

Orási sima liszt kg. 38 fill., kenyér-
sima liszt 36 fill. Szépénél Kos-
suth-utca.

Eladó Kistőkén 6 és fél hold jó
tanyás föld szőlő és gyümölcsös
kerttel olcsón. Bővebbet Piti inga-
tlan iroda ad.

Az alsó járason egy tehénjárás
eladó. Értekezni lehet a
Városházán Kocsis altiszttel.

Kiadó egy modern urilakás szept.
hó elsejére Rákóczi-tér 29 sz.
alatt. Ért. Lukács közvetítő irodá-
ban lehet. 1018.

Tanyás kerestetik a Nagytőkei álló-
más melletti tanyára. Ért. III., Bál-
int utca 6 szám. 2389

Eladó egy 6 személyes Asztro Fiat
gyártmányú generáljavított autó
értekezni lehet a kiadóba.

Mentő utca 37 számú ház értekezni
lehet ugyanott.

Eladó egy kis tizedes mérleg. Cim a
kiadóban.

Eladó egy üzleti kávé és mákdaráló.
Cim a kiadóban.

Vajda-telep 2 számú ház eladó.
Értekezni lehet Vásárhelyi-utca
26, hentesüzlet. 2114

Festő és mázoló munkát jutányo-
san készít Csendes János festő
és mázoló mester Kátai u. 9 a. 2129

Eladó 22 hold föld kettős eke, ve-
tőgép föld haszonbérbe is kiadó
a városhoz közel kövesut mellett
Értekezni Héjja Lajos vendéglőssel
Nagyhegy 405. 2315

Előszoba, hálószoba villannyal és
padolt konyha vízvezetékekkel
jobb társadalmi osztályu családta-
lan házaspárnak azonnal kiadó. Ér-
tekezni Bocskay u. 4. 2345.

A kórházhoz közel, Alsóréti Ujje-
lep 153 számú ház kiadó. Ér-
tekezni lehet a Casinóban. 2343.

Rákóczi-tér 22 számú ház eladó.
Értekezni lehet minden vasár-
nap Kossuth utca 27 alatt. 2284.

Eladó a Kisháti-utca végénél há-
rom hold kertnek alkalmas föld.
Értekezni lehet Soós-u. 14. 2336.

Feltűnően elegáns különbejáratu
butorozott szoba kiadó. Cim
a kiadóban.

30 mázsa búzát keresek betáb-
lázásra, megbízom Piti Pál
ingatlaniroda.

Modern urilakás kiadó. Rákóczi-
tér 29 szám alatt. Értekezni
Lukács közvetítőnél lehet. 2317.

Tisztviselőtelepen házhely eladó.
Értekezni lehet Harucker utca
43 alatt. Ugyanott egy nagy daráló
eladó. 2326

Kiadó Horváth Mihály utca 12 alatt
2 szoba, konyha, spejz, pince,
Villany, víz bevezetve. Érdeklődni
Csirkeutca, telefon 91.

Kasza utca 3 számú ház jutányos
árért sürgősen eladó. Értekezni
ugyanott. 2047

Egy pár családnak megfelelő la-
kás van kiadó Rákóczi Ferenc-
utca 56 szám alatt.

Eladó Schunda-féle pedálos cim-
balom Br. Harucker-u. 1 szám
alatt. 2091.

Javító vizsgálatra előkészít érettsé-
git tett diák. Cim a kiadóban.

Kistőkén állomás közelében lta
kishold jó szántóföld olcsón
eladó. Harucker-utca 31.

Eladó fuvarosnak alkalmas erős
kocsi, asztalos gyalupad. Ért.
Keresztes-utca 10. 2072.

Olesón eladó a központ közelében
levő Kis u. 1 sz. ház kényelmes
lakás, 2 szoba, veranda, nagy udvar.
Villany, ártézikut bent.

Eladó jó 20 hold föld vekerzug-
ban, kövesuthoz közel.

Zendus babakintópor, ugy gyer-
mekeknek, mint felnőtteknek
kiváló szárító, bőrpuhító. Kapható
minden szentesi patikában.

Több nagy élő nyárfa eladó a
Kistisza szigetben cirka 10
köbm. Ért. Bercsényi utca 23 Vi-
rágos Bálinttal. 2355.

Eladó 4 szobás lakó ház évi tör-
lesztésre. Bővebbet Piti Pál inga-
tlan iroda ad.

Eladó Fábian határában 32 m.
hold jobbminőségű föld olcsó és
kedvező fizetési feltételekkel. Bő-
vebbet Piti Pál ingatlan iroda ad.

Zendus tejoltó, elsőrendű, olcsó
kiváló, próbáivég 1 pengő.
Kapható dr. vitéz Várady-patikában
Vásártér.

Rádió-műsor

Vasárnap, október 11.

8.30. Az Országos Katolikus
Nagygyűlés alkalmából közvetítés
a belvárosi plébánia-templomból.
Szentbeszédet mond Tóth Tihámér
dr. c. apát, egyetemi tanár.

10.15. Hírek, kozmetika.

11.15. Evangélikus istentisztelet a
Deák-téri templomból. Prédikál Ga-
udy László dr. hitoktatási igazgató.
Utána. Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés.

Majd. A m. kir. Operaház tagjai-
ból alakult zenekar hangversenye.
E hangverseny szünetében. „Rá-
diókrónika“. Elmondja Papp Jenő.

2.00. Gramofonhangverseny.

3.00. A m. kir. földművelésügyi
minisztérium rádióelőadássorozata.

3.30. Rádió Szabad Egyetem.

4.45. Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés.

Utána. Szalózenekari hangver-
seny.

6.00. Cselényi József ezredik ma-
gyar nótá-estje a Zeneművészeti
Főiskola nagyterméből. Közremű-
ködik a Ganz-gyári Zene- és Dal-
egyesület Koncz F. karn. vezeté-
sével Bodán Margit, Gere Lola,
Kiss Ferenc, Kubányi György, Lau-
risin Lajos, Laurisin Miklós. A vá-
logatott cigányzenekarokat vezetik
Magyar Imre, Bura Sándor és Rác
Béla.

7.30. Sport- és löversenyered-
mények.

7.45. Vidám est. Rendező Kiss
Ferenc.

9.30. Pontos időjelzés.
Utána. Engel Iván zongorahang-
versenye.

10.15. Sovánka Nándor és cigány-
zenekarának hangversenye.

Hétfő, október 12.

9.15. A rádió házikvartettjének
hangversenye.

9.30. Hírek.

9.45. A hangverseny folytatása.
11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgá-
lat. Vizállásjelentés magyarul és
németül.

12.00. Déli harangszó az egyetemi
templomból, időjárásjelentés.

12.05. Eugen Stepat orosz bala-
lajka zenekarának hangversenye.

12.25. Hírek.

12.35. A hangverseny folytatása.
1.00. Pontos időjelzés, időjárás-
és vizállásjelentés.

2.45. Hírek, ételismiszerárak, piaci
árak és árfolyamhírek.

4.00. Asszonyok tanácsadója.
4.45. Pontos időjelzés, időjárás-
és vizállásjelentés, hírek.

5.00. „Reumantika“. Irta és fel-
olvassa Szánthó Dénes.

5.25. A m. kir. Mária Terézia 1.
honvéddalozozred zenekarának —
hangversenye.

6.30. Német nyelvtanítás.
7.00. „A világpolitika“ előadássor-
ozat III. része. Irta és felolvassa
Ottlik György.

7.30. Bura Sándor és cigányze-
nekarának hangversenye.

8.30. Wagner-hangverseny, a m.
kir. Operaház tagjaiból alakult ze-
nekar előadásában, Némethy Ella
és Pilinszky Zsigmond közreműkö-
désével.

10.00. Pontos időjelzés, hírek,
időjárásjelentés.

Majd. A Berend-szalózenekar —
hangversenye.